

FUNCȚIA SMARANDACHE

Prodigiousul poet și matematician Florentin Smarandache e, încă, un necunoscut – efectiv ilustru – pentru cititorul român.

Fiindcă totul, în ce-l privește pe autor, stă sub semnul mirabilității (studiile, debutul literar, dar mai ales... biografia coplesitor de bogată în evenimente), totul consună întru insolitul (programat) și implacabila "soartă".

În ciuda faptului că avem de-a face cu un bărbat încă tânăr (s-a născut la Bălcești - Vâlcea în anul 1954), trebuie să-i căutăm urmele în lume chiar în... lume, adică slujindu-ne de planiglob.

Studii de matematică (șef de promoție la Craiova), profesor în comuna natală, Bălcești (1981 - 1982) apoi la... Colegiul "Sidi El Hassan Lyoussi" din Sefrou (Maroc) (1982-1984), apoi la Craiova, un an, alt an la Drăgotești - Dolj, apoi... șomer până în 1988, când se expatriază, fugind mai întâi în Bulgaria, și de acolo în Turcia. După doi ani de lagăr, izbutește să ajungă în Statele Unite (Arizona), unde a început cu preocupări din cele mai bizare: spălător de vase, încărcător-descărcător de vagoane, etc., spre a ajunge, după luarea doctoratului în matematici la Universitatea din Tempe, Arizona, inginer cercetător la o corporație de computere.

Privitor la operă, trebuie să rotim din nou planiglobul.

Debut cu versuri în "Năzuințe" din Craiova. Apariții ne semnificative prin publicațiile culturale centrale. Întemeierea în 1980 a "Mișcării literare paradoxiste". Debut editorial la București, editura "Litera", cu volumul "FORMULE PENTRU SPIRIT", apărut în spezele lui Florentin Smarandache, dar

semnat... Ovidiu Alexandru. De aici încolo, bibliografia "înnebunește" (li se întâmplă și calculatoarelor), astfel încât următoarele volume apar la Fès (Maroc) și Aix-en-Provence (Franța) – traduceri în franceză ale plachetei de început – și, mai departe, "SENTIMENTE FABRICATE ÎN LABORATOR", cu ediții franțuzești (în absența celei românești) tot la Fès (Maroc), dar și la Caen (Franța), Bergerac (Franța), și americane (Moorhead University)! În engleză, publică "doar" trei volume la o editură universitară din Phoenix. După decembrie '89, se năpustește asupra tiparnițelor românești și apare cu "AMERICA - PARADISUL DIAVOLULUI", 1992, "FUGIT...", 1994 (jurnale de emigrant), "NONROMAN", 1993, care se pretinde și se pare că și este un non-roman, "METAISTORIE", 1993, trilogie teatrală, "CLOPOTUL TĂCERII", 1993, poeme în haiku (ediție trilingvă)! Am lăsat la o parte cărțile în matematică (și ele numeroase) și mulțimea antologiilor ce i-au reținut versurile.

Distincțiile, nu că ar fi puține, pot și ele să fie notate. Florentin Smarandache a obținut PREMIU SPECIAL PENTRU STRĂINI la Bergerac (Franța), titlu de POET EMINENT INTERNAȚIONAL conferit de Academia Internațională a Poeților din Madras (India), DIPLOMA DE ONOARE ÎN POEZIE FANTEZISTĂ a Concursului Academiei de Litere și Arte din Perigord (Franța).

Mulțimea titlurilor publicate vădește o putere de creație ieșită din comun pe care nu distincțiile (ușor... fanteziste) o validează, ci prețuirea cititorului. În primul rând a celui român.

Pentru mine, apariția în literatura română a autorului Florentin Smarandache – o spun dintru început și cu toată convingerea – are valoarea unui adevărat eveniment.

Cum în România acestor ultimi ani, criticii literari s-ar zice că și-au luat mâna de pe literatură (criticii devenind dacă nu competitivi ai vieții politice, comentatori ai ei), cum revistele de cultură nu mai pot să-și susțină financiar apariția, e firesc, un trist firesc, să vezi cum multe cărți ale lui Smarandache au trecut neobservate.

Și e trist fiindcă nu exotismul personagiului interesează, nu fabuloasa, primejdioasa sa "hărnicie", ci valoarea deosebită a unor zbatări în necunoscut pe calc să se constituie în Operă.

Florentin Smarandache e numele pe care îl scriu și îl rostesc poate cu cea mai adâncă emoție în gând, de la dispariția lui Nichita Stănescu doar "LEVANTUL" strălucitului Mircea Cărtărescu m-a făcut să am tresărirea că mă aflu în fața unui creator excepțional.

Sigur că harul pe care îl are de la Dumnezeu tot "sistemul" poetic al lui Smarandache, toată patima sa de naufragiat ce înoată spre țărmiile salvatori ar fi derizorii.

Pornind de la daruri ce ar fi putut face din el un ÎNSEMNAT poet, unul dintre cei MAI..., o viguroasă MLĂDIȚĂ, etc., ar fi sfârșit prin a fi un poet ca ORICARE altul dintre bunii poeți.

Citindu-și confrății, el îi iubește și îi neagă viguros. A vrut din start să zică ALTFEL și să scrie ALTCUM. Drept care s-a amuzat să creeze propriul sistem estetic, al PARADOXISMULUI, care, enunțat, e foarte puțin... propriu (e cumva conținut în manifestele avangardiștilor, altfel denominat), dar e lămuritor pentru descifrarea cifrului său poetic. Care ar fi LEGILE paradoxismului? Le transcriu dintr-un text al cărturarului Ion Rotaru, unul dintre primii critici ai "FUNCȚIEI SMARANDACHE":

"Libertatea versului, eliberat de tirania dogmelor clasice.

Anti-literatură.

Stilul non-stilului.

Poeme fără versuri.

Poeme fără poeme.

Versul paralingvistic, grafuri (./), Desene, cifre, ciorne, etc.

Poeme "albe" (fila ALBĂ), poeme "negre" (fila NEAGRĂ).

Non-cuvinte.

Inteligibilul noninteligibilului (sau viceversa) etc."

E limpede că "programul" e doar o năzdrăvănie de poet, o nebunie în ediție reactualizată și, în ultimă instanță, un moft. Poetul s-ar supăra dacă l-am lua în serios. Cred așadar că avem în față un NON-PROGRAM al autorului de non-romane, non-teatru și alte non-uri. Program fără programe. Pe care -slava Bogu!- nu îl urmează. Ba, chiar îl contrazice. De la seducătorii avangardei (Marinetti-Tzara) la proclamatorul NECUVINTELOR (ce se numea pe sine, logic, Nestănescu) poeții au mai "descoperit" asemenea "minuni", s-au lepădat de ele, le-au renovat, etc. și era firesc să se întâmple tot astfel cu valahul "internațional" Smarandache, care în foarte multe "piese" lirice are doar humorul grav al avangardei (bagateli stilistice) nu și greutatea produselor ei. El spune. Afirmă. Răstoarnă. Își domolește febra, jucându-se. Poate și sângeros-parodic, poate

zeflemisi armoniile leneșe, configurația de scriere (făcătura) cu atât mai grosolană cu cât vrea să pară mai suavă.

El e dușman nu al non-poeziei (așa ceva nu se există) și al epigonismului călduț, al izmenelii, al truculenței verbale mascând absența ideilor proprii; el visează o poezie în LUCRARE, ferment de mișcări cosmice, o poezie nemăsluită cu versuri REZISTENTE în timp. Poeme cu asigurarea mixtă pe viață, cum zice el.

Și tot el "explicându-se":

"Nu compunem numai din cap.

creierul a crescut în neștire

pe suprafața corpului".

Cavaler al apocalipsei lingvistice (cuvintele nu-i mai ajung dar nu le caută, se lasă găsit de ele și mai ales, nu le "POTRIVEȘTE" - există un celebru exemplu) atlet al paradoxului, prinț de Băscălyă, defensiv și totuși scos din sine de aprige damfuri de mărire Florentin Smarandache (creator în matematică al FUNCȚIEI ce-i poartă numele, recunoscut de conclavurile în chestie) e la fel de nedumerit ca noi toți de Funcția Poeziei acum când se crapă e Mileniul Trei, totuși o slujește cu învrăjbită patimă producând pentru cultura românilor un nume rezonant.

GHEORGHE TOMOZEI

15 mai 1994